

УДК 070 : 82-92

АЛГОРИТМ ВИЯВЛЕННЯ НЕДОСТОВІРНИХ ПОСИЛАНЬ ТА ЧУТОК У ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛАХ

СТЕБЛИНА Наталія,

д. політ. наук, проф.,

Донецький національний університет імені Василя Стуса, вул. 600-річчя, 21, м. Вінниця, 21021, Україна,
e-mail: n.steblyna@donnu.edu.ua.

У сучасних умовах дуже важливо відстежувати якість поширюваного в телеграм-каналах контенту, зокрема дотримання стандарту достовірності – наявності чітких посилань на перевірені джерела. Мета дослідження – розробка напівавтоматизованого методу аналізу дописів найпопулярніших регіональних телеграм-каналів для виявлення недостовірних посилань та чуток. На матеріалі одного з найбільш популярних регіональних телеграм-каналів Одещини «Odessa Info» було продемонстровано застосування алгоритму виявлення подібних порушень. Для отримання результатів використано метод аналізу дописів телеграм-каналів на предмет дотримання журналістських стандартів. Було виявлено, що в більшості випадків (42,6 %) дописи від читачів або ж чуток не перевіряються телеграм-каналом. Лише в 11,9 % було наявне чітке посилання на офіційне джерело, ЗМІ чи експерта.

Ключові слова: джерела інформації, професійні стандарти журналістики, телеграм-канали.

THE ALGORITHM FOR DETECTION OF UNRELIABLE NEWS SOURCES AND RUMORS IN TELEGRAM CHANNELS

Nowadays it is very important to monitor the quality of the content distributed in Telegram channels, in particular, compliance with the reliability standard - the presence of clear references to verified sources. The purpose of the study is to develop a semi-automated method of analyzing the posts of the most popular regional Telegram channels to identify unreliable news sources and rumors. On the material of one of the most popular regional telegram channels of Odesa, «Odessa Info», the application of the algorithm for detecting unreliable links and rumors was demonstrated. To obtain the results, the method of analyzing the posts of Telegram channels for compliance with journalistic standards was used. As a result, it was found that in most cases (42.6%) posts from readers or rumors are not checked by the Telegram channel. Only 11.9% had a clear reference to an official source, media or expert.

Keywords: sources of information, professional standards of journalism, Telegram channels.

Вступ. Починаючи з дня повномасштабного російського вторгнення, в Україні надзвичайної популярності набули телеграм-канали. Кількість підписників деяких із них збільшилася удвічі-втричі. Звісно, і російські пропагандисти активно продовжили використовувати цю соціальну мережу, щоб вкидати дезінформацію та сіяти паніку [4].

Актуальність дослідження. За таких умов, коли щороку зростає кількість українців, які споживають новини переважно із соцмереж [7], а російські пропагандисти намагаються використовувати популярні канали отримання інформації для маніпуляції, дуже важливо відстежувати якість поширюваного в телеграмі контенту. Професійні медіаорганізації уже працюють над цим. Так, уже згаданий «Детектор медіа» постійно моніторить український сектор телеграму [9]. Популярні українські телеграм-канали досліджували й фахівці з ІМІ [1]. На регіональному рівні телеграм вивчають фахівці «Infocrime» [16] та видання «Ізбірком» [10].

Тим часом в українському науковому дискурсі тільки розпочинаються дослідження цієї соціальної мережі. Встановлено, що за допомогою телеграм-каналів поширюється

інформація, формується громадська думка, а інколи й дискредитуються опоненти [3]. Виявлені інструменти для привертання уваги аудиторії через соціальні мережі [14]. Виокремлені проблеми більшості телеграм-каналів: «анонімність авторства, поширення фейкових каналів, порушення юридичних та етичних норм» [13]. Прослідковано використання телеграм-каналів у передвиборчій боротьбі в Україні: у 2019 р. ставка робилася саме на анонімні телеграм-канали, де публікувалися нічим не підтвержені дані, а також суб'єктивні дописи [17]. Проаналізовано також і репрезентацію найбільш популярних українських політиків у телеграмі [17]. Досліджується питання просування української ідентичності через найпопулярніші телеграм-канали [15], використання телеграму терористичними організаціями [6]. Виявлено також, що більшість анонімних телеграм-каналів в Україні «мають чіткий проросійський вплив» [2].

У більшості досліджень зазначається про поширення у телеграм-каналах маніпулятивного контенту, фейків, неперевіреної інформації. Проте все ж не окреслюються способи виявлення такого контенту, що на сьогодні має бути одним із найбільш пріоритетних завдань.

Новизною цього дослідження буде запропонований алгоритм виявлення маніпулятивного контенту в телеграм-каналах із використанням автоматичної обробки даних.

Мета – запропонувати напівавтоматизований метод аналізу дописів найпопулярніших регіональних телеграм-каналів для виявлення недостовірних посилань та чуток.

Завдання: створення комп'ютерної програми, що завантажуватиме та оброблятиме текстові дописи з найпопулярніших телеграм-каналів; укладання словника для виявлення недостовірних посилань та чуток; аналіз дописів популярного регіонального телеграм-каналу Одещини та виявлення найбільш типових порушень стандарту достовірності.

Методи дослідження. Для отримання результатів використаємо метод аналізу дописів телеграм-каналів на предмет дотримання журналістських стандартів, зокрема стандарту достовірності, що згідно з методологією українських професійних організації передбачає чітке посилання на джерело [8]. У дослідженні ми поєднаємо автоматизовану (пошук порушень стандарту за ключовими словами) та ручну (аналіз знайдених дописів дослідником) обробку даних. У такий спосіб зможемо встановити ефективність запропонованого методу аналізу даних.

Для роботи використаємо програму `find_unreliable_sources.py`¹ власної розробки. Програма виявляє дописи в телеграмі за заданим переліком ключових слів. Цей перелік укладено в межах попередніх досліджень телеграм-каналів.

Перша група ключових слів вказує на наявність недостовірних посилань: «нам пишуть», «нам повідомляють», «повідомляється, що», «із достовірних джерел пишуть, що», «оперативні чати повідомляють», «читачі надсилають» тощо. Наприклад: «#нампішуть що на Небесної сотні, за завелися любителі «руського мира», і вивісили на балкон житлового будинку російський прапор з надписом «Одесса русский город». 22 серпня.

У цьому тексті є хештег #нампішуть, немає чіткого посилання на джерело – хто саме повідомляє. Тож це порушення журналістських стандартів, оскільки не зрозуміло, хто надав інформацію та чи можна їй довіряти.

Друга група вказує на наявність чуток. Це, зокрема, вставні конструкції або вислови на кшталт «швидше за все», «ймовірно», «припускаємо», «можливо», «очевидно», «щось», «десь». Наприклад: «Одесити запустили проєкт мобільних укриттів, ціль якого створити тисячу мобільних укриттів в містах України. Перше таке укриття має з'явитися у вересні, швидше за все, у парку Перемоги, біля дитячого майданчика». Тут також немає посилання на джерело, наявне припущення «швидше за все» і також не вказано, звідки саме взята інформація.

¹ Програму можна знайти за посиланням: https://github.com/steblinka/news_sources/blob/main/unreliable_sources

Після того, як будуть виявлені дописи з ключовими словами, необхідно проаналізувати їх вручну, щоб виявити, чи містять тексти посилання на джерела. І чи, наприклад, оновлювалася інформація після того, як з'явилася на телеграм-каналі з посиланням на читача, що її повідомив.

Періодом нашого дослідження буде липень-вересень 2022 р. – у такий спосіб ми продовжимо дослідження, розпочате у квітні 2022 р. [11], та зможемо порівняти результати. Для вивчення візьмемо один із найбільш популярних телеграм-каналів Одещини – «Одесса Info» (506 тис. підписників). Одеський регіон нас зацікавив тому, що в ньому, згідно зі статистикою Телеграму [5], подібні анонімні телеграм-канали є найбільш затребуваними. Три найбільш популярних канали регіону за статистикою Телеграму є на 10-му, 21-му та 46-му місцях по країні.

Результати й обговорення. Усього за три місяці на телеграм-каналі «Одесса Info» було опубліковано 2868 дописів. Із них ключові слова, що вказували на використання інформації від читачів, недостовірних посилань та чуток, містилися у 326 текстах, а це 11,3 %.

Ручна обробка дописів на предмет наявності посилань на джерела дала такий результат (рис. 1).

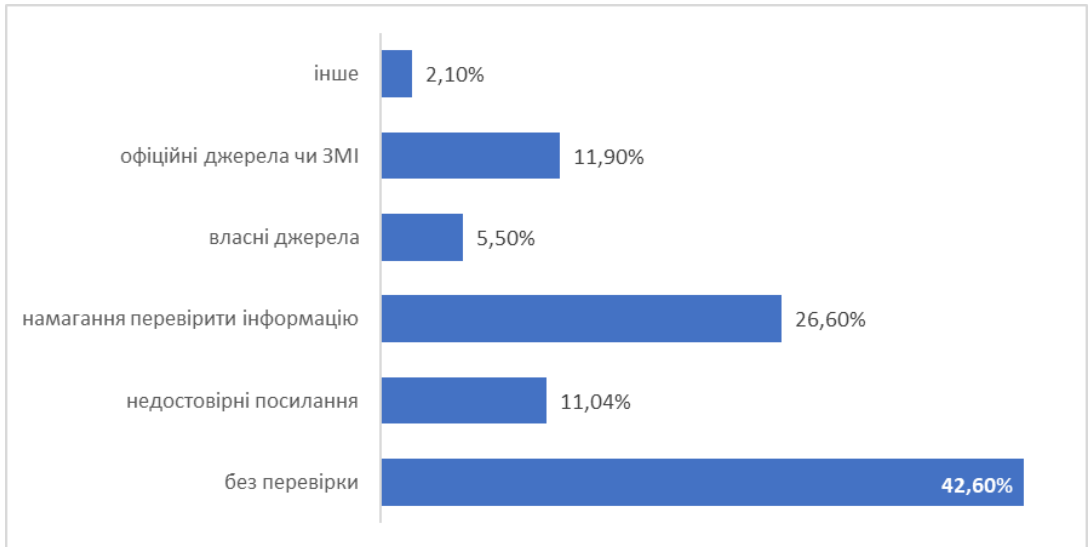

Рисунок 1 – Посилання на джерела у публікаціях телеграм-каналу «Одесса Info»

Як бачимо, більшість повідомлень, які містили ключові слова (42,6 %), ніяк не перевіряються телеграм-каналом. Більшість із них – це тексти від читачів, які помітили щось цікаве й надіслали це адміністратору. Наприклад: «#нампишуть «Екологічна катастрофа? Берг Дністровського лиману завалений мертвою рибою 🐟 🐟 🐟 Знімав сьогодні в с. Шабо. Що стало причиною масової загибелі всього живого, поки не ясно».

Так, судячи з тексту, жодних спроб звернутися по коментар до офіційних джерел чи ж до експертів зроблено не було. І якщо частина з таких текстів може й не містити дуже серйозної загрози, то все ж подібна практика телеграм-каналів без перевірки передрукувати контент від читачів під час війни може бути використана ворогом.

За означений період у телеграм-каналі неодноразово з'являлися повідомлення про «масову роздачу повісток», які ніхто не перевіряв і які могли бути інформаційним «вкидом». Також у день російського прапора надрукували повідомлення (процитовано вище) із посиланням на читача щодо одесита, який вивісив прапор росії у себе на балконі. Цей допис, зрозуміло, одразу підхопили телеграм-канали окупанта. І ще один фейк, який поширювався влітку, – нібито величезні черги за хлібом в Одесі. Він також з'явився на телеграм-каналі через допис від читача.

У решті випадків на телеграм-каналі «Одесса Info» усе ж робилися хоча б якісь спроби доповнити або ж перевірити інформацію. Проте лише в 11,9 % це була професійна журналістська робота, тобто чітке посилання або ж на офіційне джерело (оперативне командування, поліція, президент), або ж на якісне ЗМІ, експерта тощо.

Прокоментуємо інші випадки.

У 26,6 % можна говорити лише про намагання перевірити інформацію, бо ж у підсумку читачам так і не вказують, звідки саме надійшли дані.

Наприклад: « ⚡ У мережі зараз поширюють ось таку інформацію про можливий РАКЕТНИЙ удар по нашому регіону! Хочемо відзначити, що ця інформація нічим не підтверджена. Але закликаємо у випадку тривоги відразу спускатися в укриття».

Тут автор заперечує інформацію, яку «поширюють в мережі», і зазначає, що інформація не підтверджена. Але не зрозуміло, з якими саме джерелами зв'язалися.

Або ж ще один приклад: « ! В області пролунало з ВИБУХИ ✨ – відпрацювала ППО. Як бачимо, щось збили. Не виключено, що планово наші відпрацювали. Тривоги зараз немає. Також чути сильний ГУЛ в області, працює наша авіація». Тут також повідомляють про те, що «працює наша авіація» та «відпрацювала ППО», але також не ясно, звідки саме взялася ця інформація. Тобто адміністратори телеграм-каналу отримують певні дані (повідомлення про вибухи або ж про ракетний удар), певним чином перевіряють їх, але цей процес не є прозорим, як це має бути при якісному інформуванні, щоб у читачів була можливість самим звіритися з використаними джерелами.

В 11,04 % випадків до інформації, що надійшла від читачів, додаються інші недостовірні посилання, де також не можна переконаватися в точності чи правдивості повідомленого. Наприклад: « 🗣 Цікава цитата з рос. каналу «Є інформація, що в Криму впала ПКР Онікс після запуску. (До цього була тривога у нас в Одеській області, після вибухів у Криму дали відбій)» Ви зрозуміли, так? 😊 Рашистам, імовірно, повернулося те, що вони випустили по нас.r.s. Під час останньої повітряної тривоги військові не давали інфу щодо пусків ракет. Була тільки інфа (18:46) від моніторингових груп». На відміну від попередніх дописів, де просто констатували факт роботи ППО тощо, тут є хоча б вказівка на те, звідки інформація. Проте джерело також не конкретизоване, тобто йдеться саме про недостовірні посилання. «Військові не давали інфу» – які саме військові? «Була тільки інфа від моніторингових груп» – від яких саме груп? Чи можна поширювати цю інформацію?

У 5,5 % випадків використовувалися власні джерела. Але оскільки телеграм-канал анонімний, а також, як бачимо, не дає занадто якісного контенту, таким власним джерелам навряд чи можна довіряти. Наприклад: « ! Карта тривог станом на зараз. Деякі тг-канали пишуть, що хтось бачив проліт РАКЕТ 🚀 в нашій області у сторону Києва. Ну можливо, але нам поки що такої інформації не надходило». Тобто тут є вказівка на те, що в телеграм-каналі є якісь джерела, що повідомляють про ракетні обстріли. Але оскільки не ясно, який стосунок ці джерела мають до теми, це також не можна вважати надійним посиланням на джерело.

Отже, хоча телеграм-канал і робить певні спроби перевірити інформацію або ж доповнити її, не можемо говорити про надійне інформування. Приклади, які ми розглянули (намагання перевірити інформацію, недостовірні посилання, власні джерела), також суперечать професійним стандартам журналістики. Тільки приблизно кожен 10-й допис, що містить означені нами ключові слова, має чітке посилання на джерело. Решта повідомлень можуть або вводити в оману, або ж взагалі бути інформаційним вкидом від російських пропагандистів.

Висновки та перспективи. Деякі регіональні телеграм-канали, зокрема й в Одеському регіоні, активно нарощують кількість підписників. І подекуди мають більшу аудиторію, ніж ті місцеві ЗМІ, що намагаються працювати професійно, перевіряючи інформацію. Так, телеграм-канали мають деякі переваги порівняно з масмедіа: вони повідомляють інформацію швидко, дуже коротко й зрозуміло для читачів мо-

вою. До того ж адміністратори телеграм-каналів завжди дбають про фідбек, а також інколи платять своїм підписникам за надісланий контент. Проте все ж здебільшого, як це бачимо на прикладі одного з найпопулярніших телеграм-каналів Одещини, інформація, яку вони надають, є неякісною. А контент, що надходить від читачів, або ж чутки та припущення переважно або не перевіряються, або ж перевіряються з порушенням методик професійної журналістики. До речі, спостереження щодо аналізованого нами телеграм-каналу «Одесса Info» підтверджуються й для інших подібних медіа Одещини [10].

Саме тому перед дослідниками, теоретиками та практиками, постає питання ідентифікації неякісного контенту, зокрема впровадження такої методики, яка б дозволяла швидко та ефективно обробляти значну кількість повідомлень. У цьому дослідженні ми зробили перший крок для її розробки. Так, було запропоновано алгоритм роботи з дописами телеграм-каналів: програму, яка вибиратиме підозрілий контент, а також перелік ключових слів. Нам вдалося продемонструвати результати роботи програми. А також ідентифікувати дописи, які потім піддалися ручній обробці.

У подальших дослідженнях цілком можливо частково автоматизувати роботу, що поки що здійснюється вручну. Так, можна укласти словник для ідентифікації офіційних джерел та якісних ЗМІ. У такий спосіб одразу можна буде бачити кількість повідомлень, що були перевірені з дотриманням усіх вимог до процедури.

Тим часом уже наявна методика аналізу дописів телеграм-каналів дає змогу виявити найбільш популярні порушення та може бути впроваджена в діяльність професійних медійних організацій, які на основі отриманих даних зможуть популяризувати медіаграмотність та укладати рекомендації для роботи з телеграм-каналами, що поширюють неякісну інформацію.

1. Вісім із десяти найпопулярніших телеграм-каналів в Україні є анонімними. ІМІ. URL: <https://imi.org.ua/news/visim-iz-desyaty-najpopulyarnishyh-telegram-kanaliv-v-ukrayini-ye-anonimnuyu-doslidzhennya-imi-i41295> (дата звернення: 3.10.2022).
2. Гуржій С. В. Сучасні загрозливі тенденції використання Telegram-каналів на шкоду державним інтересам. Інформація і право. 2021. № 4. С. 162–169.
3. Жугай В., Кузнецова Т. Особливості телеграм-каналів як новітніх інструментів медіа: український контекст. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика*. 2021. № 6 (3). С. 120–125.
4. Люк К., Саполович Є., Рябоштан І. «Тепер заживем!». Як і для чого Росія створила мережу телеграм-каналів для окупованих нею територій. Детектор медіа. URL: <https://detector.media/monitoring-internetu/article/198960/2022-05-05-teper-zazhyvem-yak-i-dlya-chogo-rosiya-stvoryla-merezhu-telegram-kanaliv-dlya-okupovanykh-neyu-terytoriy/> (дата звернення: 3.10.2022).
5. Каталог Telegram-каналов и чатов. Новости и СМИ. URL: <https://uk.tgstat.com/news> (дата звернення: 3.10.2022).
6. Кореньков О. Telegram як нова медійна платформа для «ісламської держави». *Вісник Львівського університету. Серія : Філософсько-політологічні студії*. 2019. Вип. 26. С. 120–131.
7. Медіаспоживання в Україні: зміна медіапотреб та програв російської пропаганди. Детектор медіа. URL: <https://detector.media/infospace/article/196442/2022-02-15-mediaspozhyvannya-v-ukraini-zmina-mediapotreb-ta-progrash-rosiyskoi-propagandy/> (дата звернення: 3.10.2022).
8. Методологія оцінювання якості контенту в регіональних друкованих та он-лайн виданнях. URL: <https://idpo.org.ua/wp-content/uploads/2021/methodology-2021.pdf> (дата звернення: 3.10.2022).
9. Моніторинг Інтернету. Детектор медіа. URL: <https://detector.media/category/monitoring-internetu/> (дата звернення: 3.10.2022).
10. Моніторинг регіональних ЗМІ, соціальних мереж Одещини, окремих ЗМІ рф з метою виявлення інформаційних операцій, дезінформації, прихованих спроб маніпулювання громадською думкою. Ізбірком. URL: http://cvu.od.ua/db_pic/images/files/file_1657126497.0931.pdf (дата звернення: 3.10.2022).
11. Стеблина Н. «Одесу бомбитимуть, але це неточно»: як часто телеграм-канали перевіряють інформацію під час війни. Ізбірком. URL: <https://izbirkom.org.ua/publications/>

medialiteracy/2022/odesu-bombititut-ale-ce-netochno-yak-chasto-regionalni-telegram-kanali-perevirayut-informaciyu-pid-chas-vijni/ (дата звернення: 3.10.2022).

12. Стеблина Н. Репрезентація опозиційних політичних акторів в українському цифровому форумі (на прикладі найпопулярніших телеграм-каналів). *Вісник Львівського університету. Серія : Філософсько-політологічні студії*. 2021. Вип. 39. С. 150–156.

13. Тонкіх Ю. Особливості функціонування публічних Telegram-каналів як кросмедійної платформи. *Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації*. 2021. № 4 (48). С. 47–54.

14. Чернявська Л., Данилюк Н. Телеграм-канали як інструмент диджиталізації українських масмедіа. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика*. 2021. № 6 (3). С. 192–198.

15. Gaiduk N. Features of the representations of Ukrainian identity in the visual content of popular telegram channels. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія*. 2020. № 19. С. 37–48.

16. Infocrime campaign to detect fake news starts in four regions in Ukraine. IMI. URL: <https://imi.org.ua/en/monitorings/infocrime-campaign-to-detect-fake-news-starts-in-four-regions-in-ukraine-i35157> (дата звернення: 3.10.2022).

17. Plakhta D. Telegram as a tool for political influence and manipulation. *Теле- та радіожурналістика*. 2020. № 19. С. 88–94.

1. «Eight of the ten most popular Telegram channels in Ukraine are anonymous», IMI, available at: <https://imi.org.ua/news/visim-iz-desyaty-najpopulyarnishyh-telegram-kanaliv-v-ukrayini-ye-anonimny-doslidzhennya-imi-i41295> (accessed 3 October 2022).

2. Hurzhij, S.V. (2021), «Modern threatening trends in the use of Telegram channels to the detriment of state interests», *Informaciya i pravo [Information and law]*, no. 4, pp. 162–169.

3. Zhuhai, V., Kuznietsova, T. (2021), «Features of Telegram channels as the most modern media tools: ukrainian context», *Vcheni zapysky Tavrijskoho nacionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiya. Zhurnalistyka [Scholarly notes of V. I. Vernadsky Tavri National University. Series: Philology. Journalism]*, no. 3, pp. 120–125.

4. Ilyuk, K., Sapolovych, Ye., Ryaboshtan, I. (2022), «Now we will live to the fullest!». How and why Russia has created a Telegram channels network for the occupied territories of Ukraine», *Detector Media*, available at: <https://detector.media/monitorynh-internetu/article/198960/2022-05-05-teper-zazhyvem-yak-i-dlya-chogo-rosiya-stvoryla-merezhu-telegram-kanaliv-dlya-okupovanykh-neyuterytoriy/> (accessed 3 October 2022).

5. «Catalog of Telegram channels and chats. News and media», available at: <https://uk.tgstat.com/news> (accessed 3 October 2022).

6. Korenkov, O. (2019), «Telegram as a new media platform for the “Islamic State” propaganda», *Visnyk of the Lviv University Philosophical Political studies [Bulletin of Lviv University. Series: Philosophical and political studies]*, vol. 26, pp. 120–131.

7. «Media consumption in Ukraine: changing media needs and the loss of Russian propaganda», available at: <https://detector.media/infospace/article/196442/2022-02-15-mediaspozhyvannya-v-ukraini-zmina-mediapotreb-ta-progrash-rosiyskoi-propagandy/> (accessed 3 October 2022).

8. «Methodology for assessing the quality of content in regional printed and online publications», available at: <https://idpo.org.ua/wp-content/uploads/2021/methodology-2021.pdf> (accessed 3 October 2022).

9. «Internet monitoring», available at: <https://detector.media/category/monitorynh-internetu/> (accessed 3 October 2022).

10. «Monitoring of regional mass media, social networks of Odesa region, individual mass media of the Russian Federation to detect information operations, disinformation, hidden attempts to manipulate public opinion», available at: http://cvu.od.ua/db_pic/images/files/file_1657126497.0931.pdf (accessed 3 October 2022).

11. Steblyna, N. (2022), ««Odessa will be bombed, but it is not accurate»: how often do telegram channels verify information during the war», available at: <https://izbirkom.org.ua/publications/medialiteracy/2022/odesu-bombititut-ale-ce-netochno-yak-chasto-regionalni-telegram-kanali-perevirayut-informaciyu-pid-chas-vijni/> (accessed 3 October 2022).

12. Steblyna, N. (2021), «Opposition political actors representation in Ukrainian digital forum (on the material of the most popular telegram channels)», *Visnyk of the Lviv University Philosophical Political studies [Bulletin of Lviv University. Series: Philosophical and political studies]*, vol. 39, pp. 150–156.

13. Tonkikh, I. (2021), «Functioning Peculiarities of Public Telegram-Channels as Cross-Media Platform», State and regions. Series: Social communications [State and regions. Series: Social communications], no. 4 (48), pp. 47–54.
14. Cherniavska, L.V., Danyliuk, N.O. (2021), «Telegram as the instrument of digitalization of ukrainian masmedia», Vcheni zapysky Tavrijskoho nacionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiya. Zhurnalistyka [Scholarly notes of V. I. Vernadsky Tavri National University. Series: Philology. Journalism], no. 6(3), pp. 192–198.
15. Gaiduk, N. (2020), «Features of the representations of Ukrainian identity in the visual content of popular telegram channels», *Bulletin of the Mariupol State University. Series: Philosophy, cultural studies, sociology* [Bulletin of the Mariupol State University. Series: Philosophy, cultural studies, sociology], vol. 19, pp. 37–48.
16. «Infocrime campaign to detect fake news starts in four regions in Ukraine», *IMI*, available at: <https://imi.org.ua/en/monitorings/infocrime-campaign-to-detect-fake-news-starts-in-four-regions-in-ukraine-135157> (accessed 3 October 2022).
17. Plakhta, D. (2020), «Telegram as a tool for political influence and manipulation», *Tele- ta radiozhurnalistyka [TV and radio journalism]*, no. 19, pp. 88–94.

UDC 070: 82-92

THE ALGORITHM FOR DETECTION OF UNRELIABLE NEWS SOURCES AND RUMORS IN TELEGRAM CHANNELS

Steblyna Nataliia, D.Sc. (Political Science), Professor,

Vasyl' Stus Donetsk National University, 600-richchya str., 21, Vinnytsa, 21021, Ukraine, e-mail: n.steblyna@donnu.edu.ua.

ORCID – <https://orcid.org/0000-0001-9799-9786>.

Introduction. Since February 24, the day of the full-scale invasion, Telegram channels have become extremely popular in Ukraine. At the same time, Russian propagandists continued to use this social network to spread disinformation and sow panic.

Relevance and purpose. Nowadays, it is very important to monitor the quality of the content distributed in Telegram, in particular, compliance with the reliability standard – the presence of clear references to verified sources. The purpose of the study is to develop a semi-automated method of analyzing the posts of the most popular regional Telegram channels to identify unreliable links and rumors. On the material of one of the most popular regional telegram channels of Odesa, «Odessa Info», the application of the algorithm for detecting unreliable news sources and rumors was demonstrated.

Methodology. To obtain the results, the method of analyzing the posts of Telegram channels for compliance with journalistic standards was used. The research combined automated data processing (searching for violations of the standard by keywords) and manual (analyzing the found posts by the researcher).

Results. As a result, it was found that for July–September 2022, keywords indicating the use of information from readers, unreliable links and rumors were contained in 11.3% of posts. The majority of messages that contained the keywords (42.6%) are not checked by the Telegram channel in any way. Only in 11.9% it was professional journalistic work – that is, a clear reference either to an official source (operational command, police, president), or to a quality mass media, an expert, etc.

Conclusions. Thus, in the vast majority of cases, the information provided by the Telegram channel is of poor quality. Content coming from readers, or rumors and speculation, in the vast majority of cases is either not verified, or is verified in violation of the methods of professional journalism.

Keywords: sources of information, professional standards of journalism, Telegram channels.

Стаття надійшла до редакції 4.10.2022.